Zaterdag 2 en zondag 3 februari 2013
GAZET VAN ANTWERPEN

Eén maand verandering in A

De eerste maand met Bart De Wever als burgemeester van Antwerpen is achter de rug. Het waren weken met heel veel debat en soms hoog oplaaiende emoties over slogans, patsers, het samenscholingsverbod, sneeuwballen, de stadsdichter, het plaatstekort op de scholen ... In het nieuwe politieke landschap profileerde sp.a-fractieleidster Yasmine Kherbache zich nadrukkelijk als het nieuwe boegbeeld van de oppositie. Hoe kijken zij en De Wever zelf terug op die eerste maand van verandering in A?

"Soms word ik horendol van het feit dat er te weinig uren in een dag zijn en krijg ik zelfs begrip voor de dingen die ik vroeger niet goed geregeld vond."

BART DE WEVER

"Ik wil graag werken aan samenhorigheid in de stad en met mijn partij het stadsbestuur inspireren met concrete ideeën, want wij blijven de stad graag zien."

YASMINE KHERBACHE

"De job van mijn dromen"

Bart De Wever is tevreden na zijn eerste maand op 't Schoon Verdiep

Een verdeelde stad? Bart De Wever vindt die kritiek van de oppositie nonsens. "Eindelijk is het normale democratische debat terug in de stad", zegt hij. Zelfs zijn aanvaring met Yasmine Kherbache is alweer bijna vergeten. "Maar ik wilde wel een signaal geven", zegt hij.

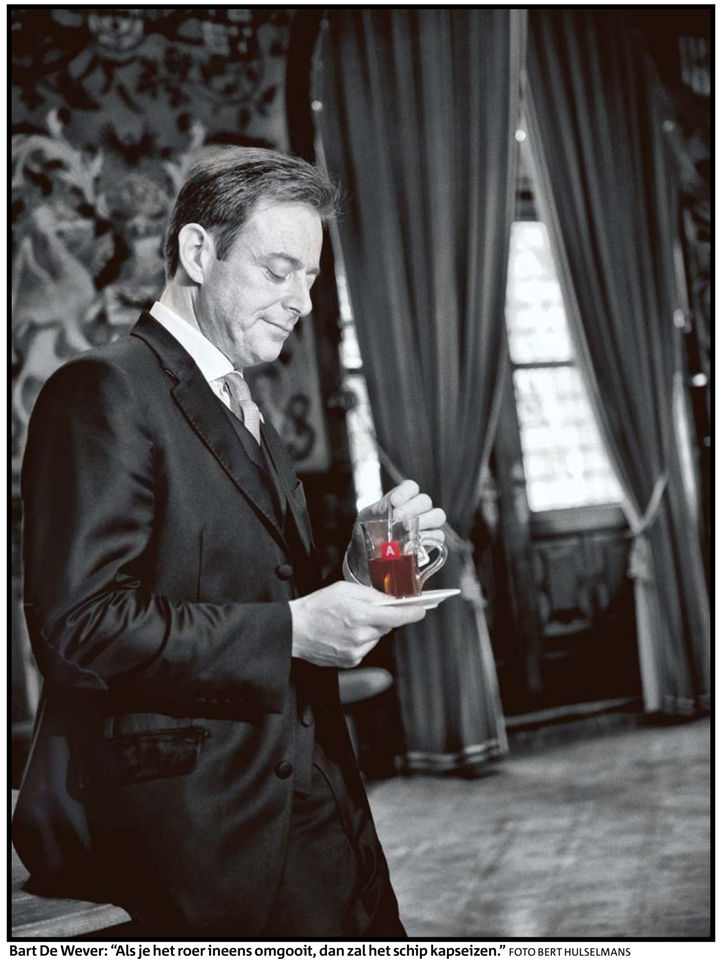

Bart De Wever: "Als je het roer ineens omgooit, dan zal het schip kapseizen." FOTO BERT HULSELMANS

● "Een grote stad is als een tanker", zegt Bart De Wever. "Als je het roer ineens omgooit, dan zal het schip kapseizen. Maar door zachtjes te draaien, kun je de bestemming wijzigen. Filip Dewinter zei in de gemeenteraad dat hij geen verandering ziet, de sp.a had het over een radicale ommekeer. Die tegenspraak is voor mij het bewijs dat we goed bezig zijn."

Het burgemeesterschap begon moeizaam voor De Wever: de eerste twee dagen stond zijn dienstwagen in panne. "De planton van de politietoren op de Oudaan keek raar op toen ik daar om startkabels kwam vragen", vertelt hij. "Ik zag hem zoeken naar de verborgen camera."

Maar inmiddels is de nieuwe burgemeester op kruissnelheid. In zijn eerste maand bracht hij onder meer de Bollekesfeesten terug naar het centrum, schrapte hij de heraanleg van de Generaal Lemanstraat en vaardigde hij een samenscholingsverbod uit. "Stuk voor stuk concrete maatregelen die heel goed aangeven hoe wij de verandering op verschillende domeinen zien", zegt hij.

"Plaat vol evergreens"

Dat er in die eerste maand veel protest is gerezen tegen zijn beleid, vindt De Wever geen enkel probleem. "Eindelijk is het normale democratische spel terug in Antwerpen", zegt hij. "Dat waren we niet meer gewend. Vroeger had je een meerderheid en daarnaast het Vlaams Belang, met zijn plaat vol evergreens die we al talloze malen hadden gehoord. Ik moest daaraan denken toen Anke Van dermeersch deze week tijdens de gemeenteraad haar betoog tegen de hoofddoek hield en vergelijkingen maakte met hakenkruizen en kappen van de Ku Klux Klan. Ogen dicht en wachten tot het voorbij is, dacht ik. Maar afgezien daarvan hebben we nu een gemeenteraad met vier oppositiepartijen die de uitvoerende macht uitdagen. Daar is voor mij niks mis mee."

Ook de scherpe confrontaties met sp.a-fractieleidster Yasmine Kherbache hebben bij De Wever geen wonden gemaakt. "Ik was wel kwaad op haar, omdat ik niet geloof in haar versie van het verhaal over de kosten van het afschaffen van de slogan *'t Stad is van iedereen*, dat door iemand uit de administratie was gelekt."

"De sp.a heeft constructieve oppositie beloofd, maar blijkbaar is de reputatie van de ambtenaren voor haar niet belangrijk. Dat is bij mij zwaar aangekomen, en ik geloof haar niet als ze zegt dat zij niks te maken had met dat lek. Ik heb fel gereageerd, omdat ik Yasmine Kherbache dit duidelijke signaal wilde geven: 'Doe dit niet meer, want het is niet goed voor de stad'. Maar daarmee is het incident voor mij ook gepasseerd."

Scholen: "Dat lossen we op"

Hoe vond hij het om tijdens het onderwijsdebat te moeten schipperen tussen zijn rollen als burgemeester en partijvoorzitter? "Zo heb ik dat helemaal niet ervaren", reageert hij. "Ik ben tenminste niet gevlucht zoals mijn voorganger, die vorig najaar in het Centraal Station zijn campagnemagazine stond uit te delen terwijl in het Vlaams Parlement de onderwijsbegroting moest worden gestemd."

"Ik heb gedaan wat ik kon om zo veel mogelijk geld te krijgen voor de Antwerpse scholen, maar meer zat er niet in. We weten nu waar we staan en we hebben de helft van het totale budget gekregen. De rest van het probleem gaan we ook oplossen, de stad zal daarvoor prefinancieren. Maar ik zeg er wel bij dat dit eenmalig is, we gaan die bevoegdheid niet van Vlaanderen overnemen."

Waarom kon het overschot van 250 miljoen euro op de begroting niet worden aangesproken, zoals exminister Dirk Van Mechelen (Open Vld) suggereerde? De Wever: "Dat is populistische praat. De waarheid is dat er geen geld op overschot is in Vlaanderen. En in die moeilijke positie hebben wij toch geld vrijgemaakt."

Ook in het onderwijsdebat kwam De Wever weer in botsing met Yasmine Kherbache. "De sp.a moet eens beslissen of ze in de meerderheid dan wel in de oppositie zit", vindt De Wever. "Yasmine Kherbache zegt dingen die lijnrecht indruisen tegen de uitspraken van haar partijgenoot minister Pascal Smet, die zich wél correct en collegiaal heeft gedragen."

Zappen door het nieuws

De burgemeester moet afronden, er zitten enkele schepenen op hem te wachten. Maar eerst zappen we nog even in sneltreinvaart door een stel actuele dossiers.

Over de stadsdichter: "Onze fractieleider André Gantman heeft daarover als cultuurminnend man zijn mening gezegd, maar dit is voor mij geen prioritair probleem. De stadsdichter blijft."

Over een tolvrije Liefkenshoektunnel: "Het is heel makkelijk voor alle andere partijen om daar voorstander van te zijn, maar ik wil dat pas bekijken na het onderzoek van het milieueffectenrapport over Oosterweel."

Over de Congoboot Charlesville: "Als u weet dat de Doelse kogge al voor 27 miljoen in de begroting staat, dan hoef ik u niet te vertellen dat de Charlesville nog veel meer zou kosten. Waarom denkt u dat Duitsland dat schip kwijt wil voor een symbolische euro? Als historicus vind ik het jammer, maar hier hebben wij helaas geen geld voor."

Over het voetbalstadion: "In het bestuursakkoord staat de poort nog op een kier, maar we moeten realistisch zijn. De reactie van één club *(Beerschot, red.)* is overduidelijk geweest: we mogen ons gouden aanbod van 50 miljoen euro steken waar de zon niet schijnt."

Slotsom: vindt de nieuwe burgemeester het na een maand nog plezant? "Dit is een rollercoaster", zegt hij. "Soms word ik horendol van het feit dat er te weinig uren in een dag zijn en krijg ik zelfs begrip voor de dingen die ik vroeger niet goed geregeld vond. Het is enorm druk en *stressy*, maar wel de job waar je van droomt."

LEX MOOLENAAR

"Ik doe dit met plezier"

Yasmine Kherbache voelt zich goed als stem van de oppositie

Tijdens haar allereerste gemeenteraad ging Yasmine Kherbache als fractieleidster van de sp.a meteen keihard de confrontatie aan met Bart De Wever. "Ik hoop dat polemiek niet de nieuwe huisstijl wordt", zegt ze. "Wij willen het stadsbestuur graag inspireren."

Yasmine Kherbache over het fractieleiderschap: "Het is echt boeiend." FOTO BERT HULSELMANS

● Het kan niet simpel zijn om de job van kabinetschef van premier Elio Di Rupo te combineren met de functie van fractieleider van de Antwerpse sp.a. Maar na een maand is Yasmine Kherbache nog steeds heel enthousiast. Deze week maakte ze haar debuut in de gemeenteraad. Hoe evalueert ze het nieuwe stadsbestuur?

"Op één maand mag je een nieuw bestuur niet afrekenen, dat zou niet eerlijk zijn", zegt ze. "Maar ik stel wel vast dat er geen grote keuzes worden gemaakt. Wij waren in ons programma heel concreet: tien nieuwe parken, vijftig nieuwe scholen tegen 2017, vijfduizend extra plaatsen in de kinderopvang ... Die duidelijkheid mis ik in het nieuwe bestuursakkoord."

"Tot nu toe heeft het nieuwe college alleen symboolpolitiek gevoerd", aldus Kherbache. "Zo is het geplande fietspad voor de Generaal Lemanstraat geschrapt, als signaal dat de auto's moeten kunnen doorvlammen op die invalsweg. Heel cynisch, vooral omdat er in die straat twee Velo-stations zijn. De fietsers zullen zich moeten behelpen."

"Een ander voorbeeld: het nieuwe arresthuis. De locatie aan de Boomsesteenweg is geschrapt zonder alternatief, met jaren tijdverlies als gevolg. Is veiligheid dan niet belangrijk? Ik vind dat echt onverantwoord. Geen enkele locatie was meer geschikt dan de rijkswachtkazerne in Wilrijk."

"Vals beschuldigd"

Tijdens haar eerste gemeenteraad kwam Kherbache deze week meteen enkele malen scherp in aanvaring met Bart De Wever en enkele van zijn schepenen. "Ik vond het college heel onzeker", zegt ze. "De meeste leden stelden zich veeleer op tegen de oppositie dan voor de stad. Alleen Liesbeth Homans maakte in positieve zin het verschil, zij was als enige bereid tot een volwassen debat. De andere schepenen lijken de polemische stijl van de burgemeester over te nemen."

Bart De Wever pakte haar keihard aan over de uitgelekte nota met de kosten van het afschaffen van de slogan *'t Stad is van iedereen*. Volgens Kherbache had zij niets te maken met dat lek, maar De Wever wilde haar niet geloven. "Dat heeft me geschokt, hij heeft me vals beschuldigd", zegt ze. "Het leek wel een tribunaal in plaats van een politieke arena. Ik vond dat er ver over. Het is duidelijk dat hij mij niet kent, want ik doe zulke dingen niet. Het zou hem sieren als hij zijn excuses aanbiedt, maar ook als hij dat niet doet, zal het mij er niet van weerhouden om constructief oppositie te voeren."

Scholen: keuzes maken

Ook in het onderwijsdebat kwam Kherbache de nieuwe burgemeester tegen. "Het was niet eerlijk van hem om onze minister Pascal Smet aan te vallen", vindt ze. "Pascal vecht al jaren voor structurele oplossingen voor het onderwijs, dat heb ik op de gemeenteraad met de bewijzen in de hand gestaafd. Bovendien heeft Pascal zich loyaal gedragen tegenover zijn collega's in de regering. Hij heeft de kritiek van Bart De Wever dus absoluut niet verdiend. Integendeel, ik blijf erbij dat de stad er met wat meer goede wil van de N-VA-ministers *(Philippe Muyters en Geert Bourgeois, red.)* nu beter zou voorstaan."

"De Wever heeft gezegd dat hij bezorgd is, maar dat is voor mij niet genoeg. Hij heeft nu de macht, waarom neemt hij zijn verantwoordelijkheid niet op? Hij had als burgemeester en partijvoorzitter zelf alle hefbomen in handen om meer geld vrij te maken, maar dat heeft hij niet gedaan. Hij heeft me teleurgesteld."

"Ik ga akkoord met zijn argument dat de begroting in evenwicht moet blijven, maar politiek is een kwestie van keuzes maken. Het was perfect mogelijk om andere beslissingen uit te stellen. Ik vind onderwijs bijvoorbeeld belangrijker als investering in de toekomst dan een maandelijkse kindpremie van 10 tot 15 euro. Van het tekort aan plaats op de scholen liggen ouders meer wakker, hoor. Bovendien is er een overschot van 250 miljoen euro op de Vlaamse begroting, waaruit de regering had kunnen putten."

"Gelukkig heeft het vorige stadsbestuur er voor gezorgd dat alle oplossingen voorhanden zijn om grote problemen in september te voorkomen. Daar ben ik als moeder van twee kindjes heel blij mee. Antwerpen krijgt nu 20 miljoen euro extra, ik hoop dat het stadsbestuur daar de juiste dingen mee doet. In dat geval zullen wij de beste bondgenoot zijn in de oppositie. Onze kinderen zijn het kapitaal voor de toekomst van onze economie en onze samenleving. Als Bart De Wever bereid is om radicaal te kiezen voor onderwijs, dan zou ik dat een heel sterk signaal vinden. Wij gaan hem daar zeker bij helpen."

Wat met Janssens?

Hoe voelt Yasmine Kherbache zich na haar eerste maand als boegbeeld van de Antwerpse sp.a? "Ik heb er tot nu toe veel plezier aan beleefd", zegt ze enthousiast. "Het is echt boeiend. Ik wil graag werken aan samenhorigheid in de stad en met mijn partij het stadsbestuur inspireren met concrete ideeën, want wij blijven de stad graag zien. Ik hoop alleen dat er binnen dat bestuur niet voortdurend gehakketak zal zijn, zoals deze week tussen N-VA en CD&V over de stadsdichter. Als polemiek de huisstijl wordt, dan vrees ik dat we veel tijd gaan verliezen."

Hoe gaat het overigens met Patrick Janssens? We zagen hem deze week in beeld tijdens het onderwijsdebat in het Vlaams Parlement, maar verder is hij sinds 14 oktober volledig onder de radar verdwenen. Veel Antwerpenaars begrijpen dat niet goed.

"Patrick blijft ons adviseren, hij is nog steeds intensief bezig met de stad", zegt ze. "Maar hij hoeft daarvoor niet langer onze woordvoerder te zijn. Ik vind het juist heel sterk van hem dat hij afstand heeft gedaan van die rol als spreekbuis. Achter de schermen blijven we genieten van zijn visie."

LEX MOOLENAAR